

Mindre samhälle

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 139

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet. Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälp oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

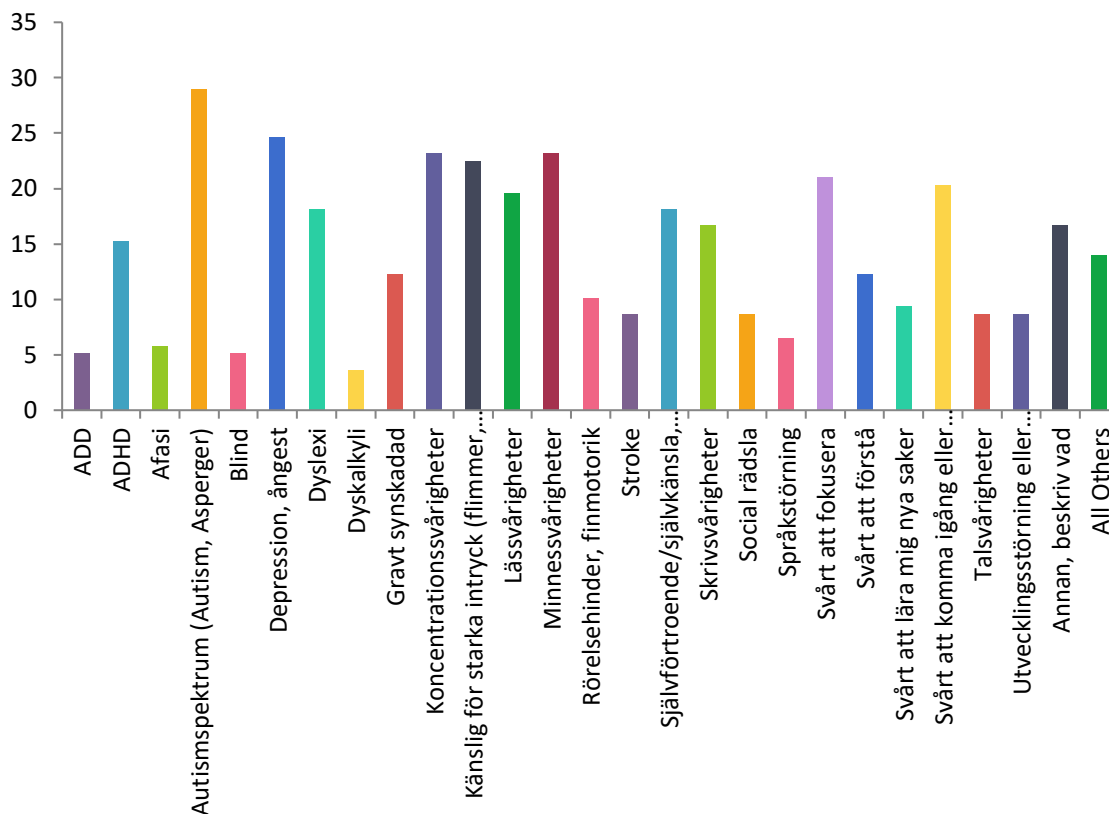
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen.....	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet.....	6
Smart telefon.....	19
Dator.....	22
Surfplatta.....	23
Bakgrundsuppgifter	25
Begripsam AB	33

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	5.1%	7
ADHD	15.2%	21
Afasi	5.8%	8
Autismspektrum (Autism, Asperger)	29.0%	40
Bipolär	2.2%	3
Blind	5.1%	7
CP	0.7%	1
Depression, ångest	24.6%	34
Dyslexi	18.1%	25
Dyskalkyli	3.6%	5
Döv	0.7%	1
Dövblind	0.7%	1

Epilepsi	2.2%	3
Gravt hörselskadad	2.2%	3
Gravt synskadad	12.3%	17
Koncentrationssvårigheter	23.2%	32
Känslig för starka intryck (flimmar, ljus, ljud)	22.5%	31
Läsvårigheter	19.6%	27
Minnessvårigheter	23.2%	32
Rörelsehinder, finmotorik	10.1%	14
Stroke	8.7%	12
Schizofreni	1.4%	2
Självförtroende/självkänsla, bristande	18.1%	25
Skrivsvårigheter	16.7%	23
Social rädsla	8.7%	12
Språkstörning	6.5%	9
Svårt att fokusera	21.0%	29
Svårt att förstå	12.3%	17
Svårt att lära mig nya saker	9.4%	13
Svårt att komma igång eller avsluta saker	20.3%	28
Talsvårigheter	8.7%	12
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	8.7%	12
Annan, beskriv vad	16.7%	23

Annan, beskriv vad

Tourettes syndrom (2)
Beteende svårigheter
Cykloid psykos
DCD
Diagnos Retinitis Pigmentosa. Synnedsättning
Glaukom med tunnelseende
HSP
Jag kan läsa, men allt fastnar inte. Koncentration beroende på omgivningen. Svårt att räkna. Synbortfall.
Lätt utvecklingsstörning
ME/CFS, EDS, Fibromyalgi.

Migrän, kronisk

Nedsatt syn

PTSD med dissociativa problem

Psykos

Psykos känslighet

Stressad problem

Synskadad

Synskadad, synsvag

Tinnitus, lindrig nedsatt hörsel på v öra.

USHER SYNDROM TYP9

synskada

whiplashskada, hjärnskakning

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	94.0%	126
Nej	6.0%	8

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	66.4%	81
Det är svårt att söka information	12.3%	15
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	22.1%	27
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	20.5%	25
Det är svårt att förstå innehåll	13.1%	16
Det är svårt med lösenord	14.8%	18
Det är svårt för att design och utformning är störande	14.8%	18
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	7.4%	9
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	6.6%	8
Vet inte	0.8%	1
Annat, beskriv vad	12.3%	15

Annat, beskriv vad

ANVÄNDER ZOOM-FÖRSTORING, OCH DÅ BLIR DET SVÅRT MED ÖVERBLICK / ORIENTERING
Blinkande/rörlig reklam är extremt störande.
Design / utformning: De få inte ändra sig när jag väl har lärt mig.
Ibland när man ex ska trycka ok ed så kan dom sprida ut knapparna över skärmen. Jag har tunnelseende och vill att det ligger samlat på skärmen på en mindre yta.
Jag tror att min envishet hjälper mig.
Svårt att komma igång, när jag väl sitter där går det bra. (ibland problem)
Svårt att se helheten när jag måste ha mycket förstoring.
Svårt på grund av hur ont det gör i mina händer
Teknikstrul

att skriva
känns krångligt ibland
måsyte ha en lista med lösenord till alla tjänster.
nojor
ologiska sökvägar, insprängd reklam
Är extremt ljuskänslig

Varför använder du inte internet?

	Procent	Antal
Det är för svårt	16.7%	1
Jag kan inte	33.3%	2
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	50.0%	3
Jag har ingen internetuppkoppling	33.3%	2
Det är för dyrt	33.3%	2
Annat, beskriv vad	50.0%	3

Annat, beskriv vad

Har Mobiltelefon
Jag kan inte alls.
vet inte vad det är

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

Att hitta rätt.
Det finns för många val som sätter igång mina associationer till annat, ibland lockande saker som jag söker vidare på istället för att söka den information jag behöver.
Det kan gå veckor innan internet kan fungera igen. Lösenord stämmer inte. rädd att någon annan använder mitt internet . Många kan se vad jag skriver. Jag kan ångra vad jag skriver och skickar iväg. Kan lova saker jag inte kan hålla. Många människor förstår inte varför jag inte kan använda internet ibland. jag har inte dator. Bara en lånad platta. Min mobil säger att den är full hela tiden, varför vet jag inte. Många jag frågar säger att det är processorn som tar minnet. Inget trevligt att använda internet, när alla kräver att man ska använda internt, vad göra när internet inte fungerar , ingen tror en. Jag har inte råd att skaffa dator, jag har varit sjuk i över 30 år!!!
Det kan vara svårt när sidorna inte fungerar med mitt hjälpmedelsprogram.
Det är inte alltid så lätt att förstå textens innehåll när man söker information på internet. Vissa sidor

kan man ej lyssna på och då gör det det svårt att förstå om man ska läsa själv då läsningen är begränsad.

Det är svårt att sökläsa, hitta det som är viktigt i en text

Formulär och webbutiker är inte standardiserade, vilket gör att jag måste lista ut varje gång hur jag ska göra. Det tar jättemycket tid och energi, och ofta hinner jag få timeout innan jag hinner slutföra ett formulär/köp/liknande så att jag måste börja om från början igen.

FÄRG, GRAFIK, DESIGN! DÅLIGNED FÄRGKONTRASTER PÅ MÅNGA HEMSIDOR, T.EX SVART BACKGRUND, MÖRKGRÅ TEXT (VÄRDELÖST FÖR OSS SYNSKADADE! SKALL VARA LJUS TEXTFÄR I SÅ FALL!)

Ibland när man ska trycka ok så kan dom sprida ut knapparna över skärmen. Jag har tunnelseende och vill att det ligger samlat på skärmen på en mindre yta.

Ibland är det svårt att hitta på olika hemsidor. Finns inte alltid självklara "knappar"/menyer att trycka på. På hemsidor från statliga myndigheter är det väldigt svårt när man inte riktigt tycker att det man letar efter stämmer in på menyerna. Och det blir svårt att söka när man har svårt för att stava. Rättstavningens på mobilen hjälper till med det, men det är inte alltid så att den vill förstå vad man menar.

Ibland är det svårt om jag inte hittar det jag ska å tålmodet inte räcker till .

Jag gör inte jättemycket på datorn.

Jag har svårt med pengars värde

Jag måste ha förstoring o det är svårt att få en helhetsbild när man måste flytta i bilden. Det vill gärna hoppa o flytta sig, så man vet inte var man är.

Jag tycker att Internet för det mesta fungerar bra att använda, dock händer det att vissa sidor/tjänster inte fungerar med de hjälpmedel jag använder, främst skärmläsare. Detta kan t.ex. ta sig i uttryck att knappar/fält/länkar inte är märkta med begripliga namn, att vissa element inte går att komma åt, eller att sidan är utformad med funktioner, t.ex. hovring eller menyer som fälls ut etc, som inte funkar bra om man enbart använder tangentbord.

Jag upplever det som jobbigt att komma ihåg och isär lösenord och annat.

Kan inte använda smartphone eller läsplatta utomhus i solljus eller i lokaler med stark belysning, t.ex. varuhus och apotek.

Kan vara för svåra ord som man inte vet vad dom betyder

Komma ihåg lösen.

Ljudklipp som går igång trots avstängt ljud. Flimrande ljus i annonser. Märkliga färgkombinationer.

Mest hur man tolkar kommentarer och hur andra uttrycker sig. Svårt för medier där man vinklar bilden

Mina största svårigheter på internet handlar om otillgänglighet. Vissa hemsidor är utformade på ett sätt som gör det både ansträngande och tidskrävande att navigera på dem med skärmläsare. Vidare blir jag ofta störd av de annonser som visas på sidor jag besöker - reklam som jag varken kan tolka

eller klicka bort.

Många sidor är i ett format som man inte kan interagera i med WO

Ologiska menyer och siduppbyggnader.

Siter är ofta ologiskt konstruerade = jobbiga att använda. Reklam och olika animationer stressar och stör

Svårt att hitta när man inte kan stava rätt. Har varit dyslektiker med läs och skrivsvårigheter i 10 - 15 år nu. Men kämpar på.

Svårt att minnas alla lösenord.

Svårt att skilja på bra eller dålig information

Svårt med alla koder

Så mkt text som ska läsas och värderas

Tillgängligheten är bristande och tanken finns inte hos de som gör/administrerar hemsidor att jag också ska kunna använda dem.

Väldigt många (onödiga) intryck på samma gång. Ex annonser, pop-up etc

hemsidor är inte anpassade för skärmar med 6 gångers förstoring. dålig skärpa mellan skrift o bakgrund. ovidkommande kommentarer m.m.

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	32.4%	44
Nej	66.9%	91
Vet inte	0.7%	1

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
Ja	79.7%	110
Nej	20.3%	28

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	14.8%	20
Nej	85.2%	115

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	41.6%	57
Någon gång	21.9%	30
Varje månad	3.6%	5
Varje vecka	8.0%	11
Dagligen	13.1%	18
Flera gånger dagligen	10.9%	15
Vet inte	0.7%	1

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	21.9%	30
Någon gång	34.3%	47
Varje månad	7.3%	10
Varje vecka	15.3%	21
Dagligen	16.1%	22
Flera gånger dagligen	5.1%	7

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	59.4%	82
Någon gång	17.4%	24
Varje månad	7.2%	10
Varje vecka	5.8%	8
Dagligen	7.2%	10
Flera gånger dagligen	2.2%	3
Vet inte	0.7%	1

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	23.9%	33
Någon gång	28.3%	39

Varje månad	4.3%	6
Varje vecka	14.5%	20
Dagligen	25.4%	35
Flera gånger dagligen	3.6%	5

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	37.0%	51
Någon gång	47.1%	65
Varje månad	13.0%	18
Varje vecka	1.4%	2
Dagligen	0.7%	1
Vet inte	0.7%	1

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	61.2%	79
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	38.8%	50

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	56.8%	79
Någon gång	36.7%	51
Varje månad	4.3%	6
Varje vecka	0.7%	1
Vet inte	1.4%	2

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	38.4%	48
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	61.6%	77

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	56.8%	79
Nej	38.1%	53
Vet inte	5.0%	7

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	56.0%	56
Varken lätt eller svårt	36.0%	36
Svårt	8.0%	8

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	68.1%	94
Nej	31.2%	43
Vet inte	0.7%	1

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	70.0%	70
Varken lätt eller svårt	25.0%	25
Svårt	5.0%	5

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	73.7%	101
Nej	24.1%	33
Vet inte	2.2%	3

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	62.5%	70
Varken lätt eller svårt	27.7%	31
Svårt	9.8%	11

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	75.0%	102
Nej	22.8%	31
Vet inte	2.2%	3

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
Lätt	51.8%	59
Varken lätt eller svårt	32.5%	37
Svårt	15.8%	18

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	21.8%	29
Det oroar mig ibland	63.9%	85
Det oroar mig alltid	14.3%	19

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Att bli hackad och att missa viktiga villkor i avtal
Att bli lurad.
Att de ska vara ett oseriöst företag/ person att man inte ska få varan trots att man betalat
Att jag missat någon information och att jag ska trycka fel
Att jag ska bli lurad på pengar och inte få mina varor
Att man ska bli hackad
Att man ska bli lurad att köpa något eller förbinda sig i något avtal man inte vill

Att ska göra fel

Betala för saker som man inte får eller får fel saker.

Blir oroad när man ska betala att man gör fel och det blir betalt för mycket och att man inte får det man har beställt. Blir oroad att något tagit ens identitet och skapat ett konto på sociala medier och skriver elaka saker till person som man känner och dem sedan blir arga och så är det inte jag utan någon annan som skrivit det i mitt namn.

Butiker som jag inte har handlat i förut som ingen vän har erfarenhet av. Om det är dyra grejer är jag orolig för att de ska komma bort på vägen. Jag föredrar att betala genom att logga in på min bank från köpsidan, framför att lämna kortuppgifter. Det känns säkrare. Jag vet inte helt säkert om det verkligen är säkrare.

Det beror på vad det är för sajt man ska handla

Det blir så lätt fel... då vet jag inte vad man gör. Samma sak med betalningen det är svårt att få det rätt. Helt plötsligt får man en räkning från Klarna

Ferloret pengar försendelsenkanske inte kommer

Främst när man ska betala direkt på en sida. Känns lite skrämmande att betala med kortet på en sida. Maken brukar hjälpa mig. Men jag tycker att det är svårt och skulle inte göra det själv. Han har också koll på vilka sidor som är ok att handla ifrån

Förlora pengar

GÄLLER JU FRÄMST DEN EKONOMISKA FAKTORN! SÄKERHETEN ÄR JU GANSKA HÖG TROTS ALLT, MEN DET PÅGÅR JU STÄNDIGT ATTACKER FRÅN OSERIÖSA PERSONER MED AVSIKT ATT LURA TILL SIG PENGAR PÅ OLIKA SÄTT.

Hemsidan har några konstiga småfel, konstiga returmetoder, tittar på vilken betalnings säkerhet sidan har, jag kollar alltid upp nya sidor via Google om de är svartlistade eller gör annat som gör att du ska undvika att handla från dem.

Ibland får jag en känsla av att en sida eller försäljare inte är seriös, t.ex om det verkar vara låg säkerhet vid kortköp eller om erbjudanden verkar vara "för bra";

Idkapning

Ja även om det står Trygg e-handel så kan jag bli orolig. Brukar handla på kända sidor.

Jag blir lite nojig att någon ska komma åt mina kreditkortsuppgifter och storhandla på mitt konto. Om något hakar pp sig kan jag tänka "Är det ett virus eller trojan"?

Jag är mer oroad för mobbare, internettroll, flörtiga och sexfixerade människor än pengascamming på internet.

Jag är osäker på hur mycket jag ska avslöja.

Lösenordskapning

Man tänker efter en gång till innan man handlar

Min mobil fungerar inte ibland, jag tror att den kapas då och då. Min e-post fungerar inte. Bara ibland. Jag tror alltid att någon kan se vad jag skriver. Kan aldrig boka biljetter eller handla, de skulle ta mitt bankkonto omedelbart!!!!!!!

När jag betalar är jag ibland orolig för att bli utnyttjad, att någon ska stjäla informationen osv

När jag handlar från någon okänd säljare. Kollar upp företaget först innan jag lämnar ut personuppgifter. Gör numera aldrig eller mycket sällan inköp där kortbetalning krävs via internet.

När jag lämnar ut mitt kortnummer. Jag vgar inte göra e-köp själv, för då blir det inte rätt. Barnen får hjälpa mig.

Om betalningsmottagaren har säker betalningmetod

Om det är ett företag som är nytt och okänt för mig

Om man ska handla saker från utländska sidor.

Oroad att någon ska kapa bankkontot och sätta mig i skuld.

Rädd för att bli hackad. Att någon ska kunna kapa min identitet

Skrivs lätt dumma saker om folk

Svårt att veta om det är en säker sida man handlar från.

Undviker att lämna ut kortnummer. Vill hellre ha faktura och betala via internetbanken.

Vet ej

Vänförfrågningar pa tex. Facebook med okända personer och sidor med okända personer.

att de ska komma över mina kontouppgifter och ta pengarna

jag föredrar att betala med faktura , alltså inte via olika betaltjänster.

när jag vill köpa något är jag orolig att bli lurad. tex. singnering av idoler.

Även om jag jobbat inom it-området i 30 år så inser jag självklart att helt säker är man aldrig. Så "konstiga" mejl, sms eller hemsidor KAN vara farliga att besöka eller klicka på. Och antivirus-program klarar inte alltid allt. Men trots det använder jag HTML-mejl. Det är bra att vara försiktig, men det svåra är att veta när och i vilka situationer.

Överlag oroar jag mig för att min dator ska bli kapad. Eller att man ska komma åt lösenord eller koder till inloggning o d. När jag laddar ner gratisprogram att de ska innehålla spionprogram. Att jag ska få något ransom-ware eller annat virus, trojaner.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	58.7%	81
Till viss del	33.3%	46
Nej	5.8%	8
Vet inte	2.2%	3

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

ANVÄNDER: FACEBOOK, MAIL, SMS, VISSA FAVORIT HEMSIDOR, LADDAR NER TALBÖCKER FRÅN LEGIMUS TILL EN ANNAN ENHET (VIKTOR READER) BLA.

Allt skulle vara så mycket svårare utan internet, både att vara social, hitta kartor via gps, resor via sl, handla saker, hitta information och ha kul med spel eller medier. Ett liv utan internet vore ett fattigt liv för mig.

Använder dator,surfplatta o mobil varje dag. Nyheter mm

Att det krävs att man har nät, dator och kunskap idag vilket jag tycker är bedrövligt. Ibland får man betala för att få hjälp annars..

Dagstidning på internet: Jag kollar helst på filmklippen som ligger på tidningens hemsida. Mobilt bank-id: Jag har tragglat länge för att lära mig. Räkningar: Alltid med hjälp, jag får inte in alla siffrorna på egen hand. Det tar på krafterna, blir hjärntrött.

Delaktigheten gör att det ibland blir för mycket val och jag har svårt att sälla ut vad jag egentligen vill ägna mig åt. Jag kan lätt fasma i att t.ex. se flera episoder av något efter varandra eller gå från en sak till en annan. Det gör att saker jag behöver göra, städa, vila mm blir lidande. Valet är att helt avstå vilket är tråkigt i längden.

Den digitala utvecklingen går väldigt snabbt! Svårt att hänga med i alla nymodigheter (som tar mycket tid) plus osäkerheten/rädslan att bli lurad eller få sin identitet "kapad".. Frustrerande!

Då det allt mer går mot att betala för att kunna läsa samhällsinformation och lokala nyheter i e-tidningar minskar mina chanser att ta del av den infon pga för dyrt.

Face book

Facebook, Youtube, köpa varor på nätet samt läsa Expressen på nätet

För mig med sociala problem p.g.a. funktionsnedsättning är det lättare att känna sig delaktigt digitalt än IRL.

För mig är det digitala samhället en styrka. Eftersom jag har tränat mig har jag numer kontroll över nyheter m m. Om jag bara ska lyssna på info har jag svårt att hänga med.

För mycket information

Förstår ej delaktighet, att de kan lösa vad jag skriver eller söker, eller bankkonto om jag skulle använda detta.... Aldrig skulle jag använda konto!!!!!! Min dotter får hjälpa mig ,om hon tycker om mig just då , annars hatar hon mig, för jag är så korkad, min son , vill aldrig hjälpa mig, för jag är en idiot...

Hjälper min man att rättstava dokument och e-post - på flera olika språk. Rättar även grammatiska fel. Det är via internet. Inte delaktig på annat sätt.

Håller mig informerad om värden och vänner.

Jag använder Facebook Instagram och tittar på tv via nätet. Det är bra. En direktlänk till världen. Löser även nyheter

Jag använder internet både privat och i arbetet.
Jag använder internet flera gånger om dagen, och i många avseenden känner jag mig delaktig i det digitala samhället. Emellertid begränsas jag ofta av att så mycket på sociala medier bygger på det visuella, som aldrig kommer att bli tillgängligt för mig.
Jag gör allt genom min dator eller iPad för det underlättar mitt liv enormt och jag kan i lugn och ro kolla upp saker utan att jag blir stressad. För mig hjälper det min vardag och jag använder gärna nya finesser som hjälper mig i min vardag och jag kan själv välja hur jag vill delta i alla sociala medier.
Jag gör så mycket som möjligt via digitala tjänster, då jag tycker att de ofta är smidigare än andra. Det är till exempel lättare att läsa saker på Internet än i pappersform. Jag känner mig delaktig i stora delar av det digitala samhället, men det finns fortfarande delar där min funktionsnedsättning gör att jag inte kan vara med.
Jag kan inte ta del av vissa sidor för att de är svåra att hitta på, eller att de blinkar och låter.
Jag kanske känner att jag inte alltid orkar hänga med för att hjärnan är trött
Jag känner mig delaktig till stor del, eftersom jag jobbat med det och utvecklat tjänster. MEN, det gäller inom de områden som jag tycker passar mig. Till exempel spelar jag inte spel på nätet eller köper alla produkter på nätet. Jag använder ofta en fysisk butik att handla i, för att få bra service och att se varan fysiskt. Sen har jag merparten av min information i olika moln-tjänster för att kunna använda dem i olika miljöer och till olika prylar som dator, mobil, surfplatta, smarta klockor mm
Jag lever mycket på nätet. Spelar wow och där har jag många vänner. Skönt med vänner online så man inte måste umgås
Jag lyssnar på ljudböcker på cd-skiva.
Jag mailar, använder Facebook, kan ta del av media, söker olika typer av information samt handlar en del saker via Internet. Det mesta funkar, därför känner jag mig delaktig.
Jag saknar personliga möten i stor utsträckning. Tycker inte om företag som man ska maila eller chatta med när något blir fel. Då vill jag tala med en människa. Bra att det går att handla på internet. Man får tag i allt möjligt och slipper leta efter en affär i närheten.
Jag tar del av det jag orkar
Jag är begränsad av min synnedsättning. Ser inte och orkar inte läsa mer än det jag själv söker fram. Det är bökigt och tar ofta tid att söka över sidor med talsyntes då mycket reklam och dylikt stör, Väljer bort mycket. Men jag kan samtidigt komma över den information jag vill och orkar ta del av.
Jag är grav synskådad och brukar handla allt som möjligt via online ,på det viset kan jag zooma varorna jag är intresserad och läsa information om produkten .så stressar inte alls .
Jag är nog inte så väldigt intresserad. Undviker alltför mycket av digital delaktighet
Kan följa nyheter, kommentera o uttrycka mig kortfattat i blogginlägg
Mail, mms, sms.
Man bör kunna lyssna på alla sidor på internet så att alla känner sig mer delaktiga och kan vara med.

Tex att man ska kunna lyssna på inlägg som är upplagda på Facebook.

Man kan gömma sig bakom datorn = mobbing, luras, snoka, fastna i missbruk. Datorn har inget ansikte / identitet.

Med hänsyn till att jag har svårt att köra bil så gör faktiskt det digitala samhället mitt liv något enklare

Mycket av det internet erbjuder är helt ointressant för mig

Mycket är i format som inte kan läsas med talsynteser och de flesta foton som återfinns i tidningar mm saknar ofta syntolkning. Vilket inte behöver vara ett problem om de inte är så att bilden innehåller text

Som döv är det mycket lättare att använda digitala samhället istället för att använda telefon till ex boka tid hos vård o.a.

Spelar

Till allmänna saker som söka efter information, köpa varor, skicka e-post och ta del av medier är jag överlag positiv. Dock tycker jag inte om att lämna ut mig på sociala medier, något som blivit mer eller mindre obligatoriskt om man "vill vara någon" eller synas för arbetsgivare, etc. Det finns också för många svagheter med det digitala samhället rent säkerhetsmässigt som kan skada den personliga integriteten (socialt, ekonomiskt, osv.).

Tycker att det förenklar, man slipper leta information på annat sätt och mycket är tillgängligt när man är synsvag. Bra att man kan göra så mycket i sin telefon eller på plattan

Tycker det är för mycket digitalt och internet

Tänker att bristande tillgänglighet som att mycket på sociala medier läggs upp via foton som en utestängande faktor för att jag ska känna mig mer delaktig än vad jag gör. Produktbeskrivningar inom e-handel är ofta bristfälliga.

Vill gärna men med ständiga förändringar, nyheter, nya apparater, förändrade användningssystem är det svårt.

Världen finns där!

jag tycker det är jobbigt med offentlighet

kan vara lika oroande

man kan bli smal i sina intressen

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	85.4%	117
Nej	14.6%	20

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	64.7%	88
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	22.8%	31
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	4.4%	6
Jag kan inte alls använda en smart telefon	6.6%	9
Vet inte	1.5%	2

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	62.1%	72
Varken lätt eller svår	31.9%	37
Svårt	6.0%	7

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	44.8%	52
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	6.0%	7
Nej	42.2%	49
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	3.4%	4
Vet inte	3.4%	4

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

APPLES IPHONE HAR HJÄLPMEDELFUNKTIONER SOM VOICEOVER, INVERTERADE

FÄRGER OCH ZOOM SOM "STANDARDTRUSTNING" SOM MAN FÅR AKTIVERA I APPEN "INSTÄLLNINGAR";

Almanacka, påminnelse, anteckningsblock, timstock, timer, alarm, schema, aktivitetsregistrering, stegräknare

Använder förstora text, anpassade färg och ljusinställningar, uppläst text och diktering. Fotar och förstora för att läsa tex. prislappar, skyltar och restaurangmenyer mm. Skulle behöva använda mig mer av talstöd men ej lärt mig ännu.

Blåljusfilter, anteckningar, komihåglister, larm och påminnelser, messenger för kontakt med närstående om jag hamnar i en situation då jag känner mig osäker eller behöver hjälp, pusselspel som hjälp för att kunna koncentrera mig vid t.ex. föreläsningar, migränapp för att hålla koll på migränen, Resledaren, kartor för att inte gå vilse, Legimus för ljudböcker, kamera för att fota information jag behöver komma ihåg.

Byter till andra glasögon när jag använder mobil.

De appar tar mycket minne, jag får alltid slänga appar, min telefon säger alltid att den är full, så den säger att jag ska radera mina appar, jag har inga kvar snart!!!!

Diktafon, läsgjälpmedel, miniräknare, översättningappar

Dom inbyggda i min Ifåne

Extra hög signal samt sli*ga i telefonen

Förstoringsprogram

Google kalender, budget app, bank id

Google kalender... min räddare Larm så klart sen möjligheten att skriva ner det jag tänker på o inte vill glömma

Handi sw

Handiapp Skypeapp

Handiappen, timstock

Handiphone program

Har iPhone med WO och Zom

Inga

Inverterad färg, större och tydligare bokstäver

Iphone med Voiceover som är inbyggt i telefonen, ocr-applikation.

Jag använder Voiceover till min iPhone.

Jag använder skärmläsare (VoiceOver) och OCR-program (KNFBReader). VoiceOver är inbyggt i iOS och KNFBReader är en betal-app.

Jag har comai, men gratisvarianten saknar det jag behöver i utseende och funktion så jag använder bara den visuella timern i den. Jag har själv hittat appar med olika listor, almanackor,

tidspåminnelser mm som hjälper min vardag.

Jag har inga hjälpmedel utöver apparna till min mobil. Men jag har kurser för medlemmar i olika föreningar..

OM appar räknas som hjälpmedel, så borde det förtydligas om ev andra hjälpmedel. I till exempel i Windows 10 är ALLA program just appar. gäller även i mobiler. Ja, utom OS:et förstås. Jag tänker på ev fysiska hjälpmedel också

Ljussignal när någon ringer.

Mikrofon

Minnesanteckningar, kom ihåg o hörlurara

Multi comai

Planeringskalender

Skärmläsaren voice over

Som hjälpmedel i min smartphone har jag VoiceOver - Apples skärmläsningsprogram. Det fungerar mycket bra för mig.

Stavning och samlat mina lösen.

Större bokstäver och inverterad färg när jag behöver det.

Större text, stavningsprogram, alarm, kalender, legimus etc. I huvudsak hjälpmedel för min Asperger och ADHD alltså.

Swish, Spotify

Textförstoring

Time stock, kalender och påminnelse

Uppförstoringen och anpassningarna som finns i telefonen, renare utseende som gör det enklare att se.

Vibration till väckarklocka Blink ljus när besked komma Indspela tal till text

VoiceOver

dragon dictation

iPhone: läser upp mrkerad text. Men fungerar inte på alla sidor som man besöker.

tydligare text, anteckningar o kallender för att komma ihåg, väckarklocka, fotoredigering, tågtavla är fortfarande i inlärningsstadiet.

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	93.4%	128
Nej	6.6%	9

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	70.8%	97
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	22.6%	31
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	2.9%	4
Jag kan inte alls använda dator	2.9%	4
Vet inte	0.7%	1

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	56.8%	71
Varken lätt eller svår	37.6%	47
Svårt	5.6%	7

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	28.6%	36
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	1.6%	2
Nej	55.6%	70
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	11.1%	14
Vet inte	3.2%	4

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Diktering/röststyrning	8.7%	6
Förstoring	26.1%	18
Rättstavning	63.8%	44

Punktskriftsdisplay	11.6%	8
Speciell mus	8.7%	6
Speciellt tangentbord	11.6%	8
Syntolkning i filmer	4.3%	3
Talsyntes/uppläsningprogram	34.8%	24
Textremsa i filmer	13.0%	9
Tal till text	8.7%	6
Annat - beskriv vilket	15.9%	11

Annat - beskriv vilket

ANVÄNDER PROGRAMVARAN ZOOMTEXT (FÖRSTORING OCH TALSYNTER)
Använder stor svart muspekare
Jag kan inte göra @ på datorn.
Komi håg hjälpmedel
Skulle behöva: Blåjusfilter
Skärmläsare, flera olika.
Stava Rex rättstavningsprogram
Tillägg: Mycket av detta gäller mobiler och surfplattor också
Uppdateringar. Mer utrymme för mina bilder jag sparar.
skulle behöva hjälpmedel
tar hjälp av personal

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	68.6%	94
Nej	31.4%	43

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	58.1%	75
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	15.5%	20

Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	10.1%	13
Jag kan inte alls använda surfplatta	9.3%	12
Vet inte	7.0%	9

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	55.4%	51
Varken lätt eller svår	31.5%	29
Svårt	9.8%	9
Vet inte	3.3%	3

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	27.2%	25
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	8.7%	8
Nej	59.8%	55
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	2.2%	2
Vet inte	2.2%	2

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Barnbarnet Emil
Bildtelefoni - ringa till tolkförmedling
Det är min sambos platta, så jag vet inte riktigt vad som finns på den.
Dialog Comai
Dom inbyggda i min Ipadda..
Externt tangentbord om det nu ska klassas hjälpmedel, det är standardutrustning på de flesta datorer
Förstorande anpassningar i plattan
Handiappen, timstock
Har Claro Scan Pen Talsyntes Voicedream
Inga
Inverterad färg, större och tydligare bokstäver, trådlöst tangentbord med gula knappar och tydliga svarta tecken
Jag vet inte vad skulle hjälpa mig, ärligt talat... Är att kunna se temperaturen ett hjälpmedel??? Vad är ett hjälpmedel??? Skulle vilja veta vad är ett hjälpmedel egentligen???????

Läs-och skrivhjälpmedel, översättningsappar
Mneshjälpmedel, strukturhjälpmedel
SAMMA SOM I IPHONE
Samlat mina lösen.
Samma som min iPhone eftersom jag har en iPad
Samma som på min smartphone.
Samma som till mobilen
Textförstoring
Timstockapp
Uppläsning
VoiceOver
hjälpmedelsappar
iPad med WO och Zom
iPad: uppläsning program. Legimus SAOL- svenska akademins ordlista
pekpena
större text, tydligare med starkare ljus, samma som i mobilen

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
6	1967
5	1978
4	1951
4	1959
4	1964
4	1966
4	1968
4	1974
4	1989
4	1992
4	1993
4	2002
3	1945
3	1955
3	1958

3	1963
3	1965
3	1970
3	1976
3	1979
3	1983
3	1985
3	1986
3	1994
3	2005
2	1944
2	1957
2	1962
2	1972
2	1975
2	1980
2	1981
2	1984
2	1990
2	1991
2	1997
2	1998
2	2003
1	1930
1	1934
1	1939
1	1940
1	1946
1	1954
1	1956
1	1961
1	1971
1	1982
1	1988
1	1996
1	1999
1	2000
1	2001
1	2008
1	57
1	97,10,19

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	32.6%	44
Kvinna	65.2%	88
Jag vill inte svara på den frågan	2.2%	3

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	26.6%	37
Uppsala län	5.0%	7
Södermanlands län	3.6%	5
Östergötlands län	2.2%	3
Jönköpings län	2.9%	4
Kronobergs län	2.2%	3
Kalmar län	2.9%	4
Skåne län	25.9%	36
Hallands län	2.2%	3
Västra Götalands län	5.0%	7
Värmlands län	2.9%	4
Örebro län	5.8%	8
Västmanlands län	1.4%	2
Dalarnas län	0.7%	1
Gävleborgs län	3.6%	5
Västernorrlands län	2.2%	3
Jämtlands län	2.2%	3
Västerbottens län	0.7%	1
Norrbottnens län	1.4%	2
Vet inte	0.7%	1

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Mindre samhälle	100.0%	139

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	32.4%	45
Bostadslägenhet	16.5%	23
Villa	46.8%	65
Servicebostad	0.7%	1
Annat stödboende	2.2%	3
Annat, beskriv vilket	1.4%	2

Annat, beskriv vilket

Bor hemma hos föräldrar
Inneboende

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	27.3%	38
Nej	71.2%	99
Vet inte	1.4%	2

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Grundskola	10.3%	14
Grundsärskola	2.9%	4
Gymnasium	26.5%	36
Gymnasiesärskola	5.9%	8
Yrkesutbildning/Yrkes högskola	16.9%	23
Folkhögskola	4.4%	6
Högskola eller universitet	25.7%	35
Annan, beskriv vad	5.9%	8
Vet inte	1.5%	2

Annan, beskriv vad

Fackskola
Grundskola + vissa delar av gymnasiekurser (Karaktärsämnen från BF-programmet)
Går i grundskola
Går i åttan
Jag går mitt tionde år i grundskolan utan att bli klar i år heller.
Privat gymnasie skola
Tekniskt gymnasium
särskola

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	33.8%	47
Arbetslös	12.9%	18
Hemma med barn	0.7%	1
Hemmafru/Hemmaman	0.7%	1
Pensionär	15.8%	22
Sjukskriven	7.9%	11
Sjukersättning/Förtidspensionär	20.9%	29
Daglig verksamhet	10.1%	14
Aktivitetsersättning	9.4%	13
Studerar	12.9%	18
Annat, beskriv vad	3.6%	5

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	59.3%	80
18 000 – 25 000 kronor per månad	14.1%	19
Över 25 000 kronor per månad	14.1%	19
Vet inte	12.6%	17

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal

Via e-post	38.2%	52
Via Facebook	30.1%	41
Via en tidning	0.7%	1
En vän tipsade mig	7.4%	10
Från min organisation	25.0%	34
Annat, beskriv hur	14.0%	19

Annat, beskriv hur

AFASI-HUSET
Afasihuset Örebro
Från Träffpunkt Bron
Från Träffpunkt Bron.
Förälder har svarat åt mig
Kerstin tjtade på mig 😊
Mamma
Surfade runt på olika sidor
US veckobrev
Via min dagliga verksamhet
Via min dagliga verksamhet - RT
Via min mamma
afasi
besök på en sajt
genom Begripsam
hittade på en sida
personal
på mötet om Internet ABF
twitter

Är det något du vill tillföra?

Dator/internet är ett av mina intressen
Det borde vara möjligt att få dator/surfplatta som hjälpmedel. Jag har inte ekonomi till att skaffa mig dessa saker och när de går sönder eller blir gamla måste jag få dem från släkt eller andra snälla personer. Får dem inte via bidrag eller som hjälpmedel. Det utestänger många som skulle behöva delaktigheten. Om någon får en platta är den låst till bara hjälpmedelsfunktioner och går inte att

använda som vanliga plattor med andra appar mm. (Trots att det skulle vara möjligt)

Det är jobbigt att vissa appar bara finns för iPhone eftersom jag har Android.

För mig är sociala relationer i verkliga livet det som är jobbigt. Internet är en baggis. Internet har förenklat mitt liv så mycket. Jag handlar till och med mat genom internet, och slipper trängas i affärer (vilket jag avskyr).

För människor med sociala funktionsnedsättningar, tror jag en digitaliserad livsstil är lättare, då man inte behöver kunna sociala signaler på samma sätt som om man träffar människor i verkliga livet.

Jag bor utanför stad och har ingen att fråga till råds.

Jag har haft Facebook, men hade så att datorn kom ihåg lösenordet, sen kraschade datorn och jag kom inte ihåg lösenordet. När jag använde facebook så skrev jag inte själv, kollade mest vad andra gjorde. Jag använder hellre datorn än smartphone eftersom datorns skärmen är större.

Jag kan hantera och använda sakerna men det tar tid och kraft att lära mig. När jag t.ex. skaffade min smartfone kände jag först efter något år att jag kunde använda den på ett avslappnat sätt. Det är likadant med allt nytt, beställa saker på nätet t.ex. det tar lång tid och kraft att lära mig det.

Jag kan skypa, surfa, ringa på egen hand. Jag kan internetdela enheter själv. Jag kan blåtandskoppla trådlösa hörlurar själv. Jag har easymail och gmail men ingen att maila till. Jag önskar trådlöst tangentbord med talsyntes. Jag behöver Skolstil2 för att kunna skriva.

Jag saknar frågor om hur medlemmar/människor kommunicerar. Hur används prylen. Mejl, FB, chatt, blogg, titta på hemsidor och bloggar för att få information. Utveckla begreppet sociala medier. Att kommunicera med medlemmar i en förening är inte lätt. Folk använder sms, mejl, FB, Viber, WhatsApp, röstsamtal inkl Skype mm

Kommentar från registreraren: Denna person har sagt att den inte har en smart telefon, men samtidigt svarat att hen behöver fler hjälpmedel och "Hur mycket minne jag har i min mobil".

Många synskadade är ljuskänsliga och kan inte använda t.ex. smartphoner i dagsljus eller i lokaler med för mycket ljus. Kunskapen om detta hos affärsinnehavare, t.ex. apoteken, är mycket liten.

Tar hjälp av sin man för att göra saker på internet, t ex e-posta. Blir kallad till möten hos sjukvården och behöver inte boka själv. Har tillgång till smart telefon och surfplatta men använder dom inte.

Varför tror alla att alla har en dator eller dyligt????? Kan man inte leva ett liv utan en dator??? Mina svärföräldrar är 90 år , de kan inte se så mycket, de får panik nästan jämt ...andra människor(dvs vi, släkt måste hjälpa till varje dag för UTAN dator, för att kunna handla utan kontokort, mm!!! Vilket fruktansvärt samhälle där det förväntas att ALLA ska kunna ta ut pengar(fast man ser dåligt/nästan blind) SLUTA. ATT TRO ATT ALLA kan använda DATOR och betala räkningar, TA ut Pengar från uttagningsapparater!!!!!! Jag får panik!!!!!! Snälla säg till denna utveckling!!!!

Vill inte skriva min inkomst

apparaterna finns för det mesta lättillgängliga , det svåra är att få tillräcklig, kunnig och för funktionshindret pedagogisk handledning för att använda dem.

iPhone/iPad bör utvecklas så att det blir lättare för dyslektiker att skriva på dem telefonerna. Att där kommer upp exempel ord på vad man menar för ord när man börjat skriva ordet. Att alla sidor ska vara anpassade för att lyssna på. Så man kan markera texten och sen välja lyssna!

min arbetsplats kan vara mer digital när jag ska redovisa vilka timmar jag arbetar då daglig
Verksamhet

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.